

עפ"ג 7122/09/16 - מדינת ישראל נגד סולומון וורקה, אביי צגאו, צ'אליה ביילין

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 7122-09-16 מדינת ישראל נ' וורקה ואח'

פני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד

כבוד השופטת דנה מרשק-מרום

כבוד השופטת נאוה בכור

מדינת ישראל

המעוררת

נגד

1. סולומון וורקה

המשיבים

2. אביי צגאו

3. צ'אליה ביילין

פסק דין

(משיבים 1 ו-3)

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בכפר סבא בת"פ 1376-03-15 מיום 23.06.16, לפיו הורשעו המשיבים, על פי הודאתם, בעובדות כתב האישום שתוקן במסגרת הסדר דיוני, בעבירות של תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר - עבירה לפי סעיף 382 (א) + סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") ומשיב 1 הורשע גם בגניבה - עבירה לפי סעיף 384 לחוק.

על המשיבים הושתו 3 חודשי מאסר שאותם לא ירצו, אלא אם כן יעברו בתוך 3 שנים מהיום עבירה שיש בה יסוד של אלימות כלפי אדם, לרבות איומים, ותשלום פיצוי למתלונן בסך של 2,000 ₪.

עיקרי העובדות

על פי כתב האישום המתוקן, המשיבים ומשיב 2 עלו על מוניתו של המתלונן.

בשלב מסוים הבהיר להם המתלונן כי הוא אינו מתכוון לנסוע ללוד, מחוז חפצם, אלא לתל אביב. נתגלע ויכוח ביחס לכך, ואז אמר לו משיב 3, בטון מורה, לנסוע ללוד. המתלונן עצר את המונית, ביקש מהמשיבים לרדת שכן הוא נוסע לתל אביב. בתגובה קם משיב 2 ממקומו, הכה את המתלונן באגרוף באוזנו הימנית ולתקיפה הצטרפו משיבים 1 ו-3. נאשם 1 הכה באגרוף בידו של המתלונן וכך גם משיב 3, שהכה אגרוף בידו של המתלונן בעוד המתלונן יושב על כיסא הנהג. המתלונן הדף את המשיבים במטרה להוציאם מהמונית, והם יצאו. אז נטל משיב 2 אבן, זרק אותה לעבר המונית והיא פגעה בחלון של חזית המונית וכתוצאה מכך נגרם לה סדק. משיב 1 גנב מקופת המונית 90 שקלים. למתלונן נגרמו שריטות מאחורי אוזן ימין ונפיחות בשפה.

הצדדים הגיעו להסדר דיוני לפיו יתוקן כתב האישום, המשיבים יבקשו לחזור בהם מכפירתם, יודו בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשעו.

ב"כ המערערת עתרה להפנות את המשיבים 1 ו-3 לקבלת תסקיר כמתחייב על פי חוק, מאחר שהיו מתחת לגיל 21 במועד ביצוע העבירות, והצהירה כי המערערת תעתור להטלת מאסר בפועל שיכול וירוצה בעבודות שירות וב"כ המשיבים טענו כי עניינם יכול להסתיים במאסר על תנאי ולכן אין חובה להגיש תסקירים.

גזר הדין בעניינם של משיבים 1 ו-3

1. יש להתבונן בכתב האישום המתוקן באותה משקפת צרה, כפי שנוסח על ידי המאשימה ויש לבחון מה עונשם הראוי של נאשמים 1 ו-3, שהכו בידו של נהג מונית, בעוד נאשם 1 גונב מקופתו 90 ₪.
2. לא ברור כיצד ממכה בידו של המתלונן נגרמו לו החבלות המתוארות בסעיף 12, והמסקנה הטבעית המתבקשת, היא שמכות אלה ביד לא הובילו לתוצאה המתוארת, לפחות לא מצידם של נאשמים 1 ו-3, למרות שהם הורשעו בתקיפה הגורמת חבלה.
3. בפסיקה שהוגשה מטעם המאשימה מדובר באירועים שחומרתם עולה לאין שיעור על זו של המשיבים.
4. יש להעניק משמעות לנגע הקשה של תופעת האלימות, ואולם יש לתת דגש לנסיבותיו של תיק זה, כמפורט בכתב האישום אשר תוקן משמעותית לקולא למכת אגרוף בכף היד.
5. מתחם הענישה נע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל, שניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות, זאת נוכח עיקרון ההלימה ופסיקה הרווחת בתחום.
6. המשיבים הם צעירים נעדרים עבר פלילי או הרשעות מאוחרות. השלכת האבן אינה מיוחסת להם והיא לא נעשתה בצוותא חדא, לא על דעתם ולא בהסכמתם. עצם ההרשעה, מהווה עבור המשיבים אלמנט של ענישה.
7. מדובר במשיבים שעובדים לפרנסתם ובאירוע חריג, גם מבלי לקבל תסקירי שירות מבחן בעניינם.
8. אין מקום לקבל תסקיר מבחן שבדרך כלל נועד להציג את עניינם של הנאשמים, נוכח כתב האישום המתוקן.
9. לזכות המשיבים יש לזקוף את הודאתם, את החיסכון בזמן שיפוטי, הבעת החרטה הכנה, והבטחתם

שהמעשה לא ישנה.

10. יש למקם את עניינם של המשיבים ברף התחתון של המתחם ולהטיל עליהם ענישה צופה פני עתיד.

נימוקי הערעור:

1. בית משפט קמא שגה כשגזר על המשיבים ענישה מקלה, שאין בה הלימה לנסיבות ביצוע העבירה ולמדיניות הענישה במקרים דומים.
2. בית משפט קמא קבע מתחם עונש נמוך מהמתחמים כפי שהוצגו בפסיקה שהוגשה לעיונו ולא עיגן קביעתו בפסיקה רלוונטית.
3. בית משפט קמא שגה כאשר אבחן את חלקו של כל משיב בנפרד בעת שהמשיבים הודו והורשעו בביצוע עבירת התקיפה בצוותא חדא, לרבות בגרימת החבלות למתלונן.
4. בית משפט קמא שגה כשקבע שמשיבים 1 ו-3 אינם אחראים לחבלות ובניגוד לאמור בסעיף 40(ד) לחוק, לפיו יכלול כתב האישום שבו הודה נאשם את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. המשיבים לא הביאו ראיות להוכיח אחרת ולא חזרו בהם מהודאתם.
5. בית משפט קמא שגה כשקבע כי נוסח כתב האישום המתוקן ראוי שירבוץ לפתחה של המשיבה בהפנותה לפסיקה לפיה הסדר הטיעון הוא פרי הסכמה ואינו רובץ לפתחו של מי מן הצדדים.
6. שגה בית משפט קמא עת אבחן לקולא את עניינם של המשיבים מהפסיקה אליה הפנתה המערערת.
7. יש לקבל תסקירי מבחן, כמתחייב לגבי משיבים 1 ו-3, לקבוע מתחם ענישה הולם בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין מאסר בפועל של 10 חודשים, להחמיר בעונשם של המשיבים ולהטיל עליהם עונש של מאסר בפועל, שיכול שירוצה בעבודות שירות, נוסף על העונשים שהושטו.

תסקירי המבחן שהוגשו לצורך הדיון בערעור

1. בתסקיר המבחן של משיב 1 נכתב שעלה ארצה עם משפחתו בגיל 4, עבר מספר מסגרות חינוך והיה חסר מוטיבציה ללמוד. בגיל 15 הסתבך בעבירות אלימות והופנה לשירות המבחן ושיתף איתו פעולה. בגיל 17 הפסיק ללמוד והתחיל לעבוד כעוזר למוכר בשוק, כמחסנאי ועוזר נהג. הוא לא שירת בצה"ל כדי לפרנס את משפחתו.
2. משיב 1 התקשה לקחת אחריות על חלקו באירוע האלים ויחס אותו לחבריו וטען שלא גנב את כספו של המתלונן.
- לדבריו, הוא ניתק את הקשר עם משיבים 2 ו-3 והודה על מנת לזרז את ההליכים המשפטיים ולהקל

בעונשו.

משיב 1 שלל בעייתיות במצבו וצרכיו בטיפול בשליטה בכעסים או בהתמכרות לאלכוהול למרות ששירות המבחן מעריך שהסיכוי להישנות עבירות מצידו בינונית ולכן לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית לגביו.

3. בתסקיר שירות המבחן לגבי משיב 3 נכתב שעלה עם משפחתו ארצה בהיותו בן שנתיים, בשנת 1998, סיים 10 שנות לימוד על רקע חוסר עניין ורצונו לעבוד.

הוא עבד בעבודות מזדמנות עד גיוסו, שוחרר לאחר חודשיים בשל בעיות התנהגות והיום עובד במפעל ברזל ברמלה. לדבריו, בזמן האירוע היה שיכור, התקשה להסביר את התנהגותו וכיום אינו שותה לשוכרה ושולל בעיית התמכרות או נזקקות טיפולית.

שירות המבחן מעריך שהסיכון להישנות התנהגות דומה פחת וממליץ להטיל עליו ענישה קונקרטי של 140 שעות של"צ.

טיעוני ב"כ הצדדים

1. ב"כ המערערת טענה שהעונשים שהוטלו ע"י בימ"ש קמא לא הולמים את חומרת התנהגותם של המשיבים ואת הפסיקה הנוהגת לגבי העבירות נושא הרשעתם, כפי שהובאה בפסיקה שהוצגה בפני בית משפט קמא ובפניו.

באשר למשיב 1 טענה ב"כ המערערת שהתסקיר שהתקבל בעניינו שלילי שכן הוא כופר בהתנהגותו האלימה כלפי המתלונן ובגניבה ממנו ולאור התרשמות שירות המבחן מאישיותו. לאור הנ"ל היא מבקשת להטיל עליו עבודות שירות לתקופה המירבית.

באשר למשיב 3 טענה ב"כ המערערת שהוא זהה במעשיו למשיב 1 אך התסקיר לגביו חיובי יותר והיא מבקשת להטיל עליו עבודות שירות לתקופה קצרה מהתקופה המירבית.

2. ב"כ משיב 1 הפנה לכתב האישום המתוקן וטען שמשיב 1 רק נתן מכת אגרוף אחת לידו של המתלונן וגנב ממנו עשרות שקלים ואותן חבלות בפניו לא נגרמו ע"י המשיבים.

לטענת ב"כ משיב 1, יש לאבחן בין הפסיקה שעליה ביססה ב"כ המערערת את טיעוניה באשר למתחם לבין המקרה נושא הערעור, שהוא קל יותר, והפנה לעברו הנקי של מרשו, להודאתו וללקיחת האחריות.

לטענתו, לא מדובר בתסקיר שלילי, יתכן ומדובר באי הבנה בין משיב 1 לקצינת המבחן, שלא באה בהמלצה, אך לא רואה בו מי שמנהל אורח חיים עברייני.

3. ב"כ המשיב 3 הפנה גם הוא למכה הבודדת שמיוחסת למשיב 3, לעברו הנקי ולשיתוף פעולה בינו לבין שירות המבחן, שהמליץ להטיל עליו של"צ. לטענתו, העונש שהוטל נמצא במתחם הענישה הנכון שקבע בימ"ש קמא ואינו מצדיק התערבות ערכאת ערעור.

דין והכרעה

1. בפתח הדברים נאמר כי שגה בימ"ש קמא כאשר לא קיבל תסקירי מבחן לגבי המשיבים, כמתחייב לאור גילם הצעיר.

גם אם סבר בימ"ש קמא כי מעשיהם של המשיבים והנתונים האישיים שהובאו בפניו ע"י באי כוחם מצדיקים את העונשים שהוטלו עליהם, מן הראוי היה לקבל תסקירים והתסקירים שהתקבלו לגביהם לצורך הדיון בערעור הוכיחו זאת.

2. כך גם איננו מקבלים את קביעת בימ"ש קמא לפיה הנזקים הנטענים שנגרמו למתלון בסעיף 12 לכתב האישום המתוקן לא נגרמו ע"י המשיבים שכן גם אם הדבר לא נראה סביר בעיני בימ"ש קמא, הרי המשיבים הודו בכך במסגרת הודאתם בכתב אישום מתוקן, שנוסח והוגש לבימ"ש קמא לאחר מו"מ שנערך ביניהם למאשימה.

3. אמנם בימ"ש קמא ייחס חומרה למעשי המשיבים אך לא נתן ביטוי ראוי לאלימות שגילו כלפיו הנהג המתלון, כאשר משיב 3 גנב את הכסף שהיה ברשותו והשיבו לו רעה תחת טובה שעשה להם כשהסכים להסיעם באישון לילה.

4. לאור הפסיקה שהוצגה בפנינו ע"י המערערת, ולצורך במתן ביטוי לעיקרון ההלימה ולהרתעת המשיבים ואחרים שכמותם מלפגוע בגופם ובפרנסתם של נהגי מוניות, מתחם הענישה שנקבע ע"י בימ"ש קמא שגוי ואנו מעמידים אותו בין מאסר לתקופה שניתן לרצותה בעבודות שירות לבין 9 חודשי מאסר בפועל בצירוף מאסר על תנאי, קנס ותשלום פיצוי למתלון.

5. איננו מתעלמים מהנסיבות לקולא שתוארו בתסקירי המבחן שהוגשו לצורך הדיון בערעור המתייחסות לנסיבותיהם האישיות והמשפחתיות של המשיבים, מהדאותיהם (למרות דברי משיב 1 לקצינת המבחן) ומעברם הנקי, אך אין בהן כדי לגרום לסטיה מתחת לרף התחתון של מתם הענישה הראוי.

כך במיוחד הם פני הדברים כאשר תסקירו של משיב 1 שלילי ותסקירו של משיב 2 אמנם חיובי, אך לא מצדיק את העונש שהוטל ע"י בימ"ש קמא.

6. בשוותנו לנגד עינינו את הכלל לפיו ערכאת ערעור לא ממצה את הדין עם נאשם שהחליטה להחמיר בעונשו ואת ההבדלים בין המשיבים, אנו מוסיפים למאסר על תנאי ולקנס שהוטל על משיב 1 ששה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ומוסיפים למאסר על תנאי שהוטל על משיב 3 ארבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

המשיבים יתייבבו בפני הממונה על עבודות שירות לקליטה והצבה ללא צורך בהחלטה שיפוטית נוספת ביום

22.4.18 בשעה 08:00.

לא יתייצבו המשיבים במועד, ייעצרו ויועברו למשמורת שב"ס לריצוי המאסר מאחורי סורג ובריח.

ניתן היום, יב' שבט תשע"ח, 28 ינואר 2018, במעמד ב"כ הצדדים והמשיבים 1 ו-3.

נאווה בכור, שופטת

שמואל בורנשטיין,
שופט

אברהם טל, נשיא
אב"ד